

گزارش

ضمیمه نوجوان

شماره ۵۴ ■ ۹ اردیبهشت ۱۴۰۰

نوجوان
بازار

یادداشت

اعترافات یک کتابخوان

با پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی، دهه ۶۰ و ۷۰ اوج ادبیات کودک و نوجوان بود؛ البته باز هم در ده سال اخیر حوزه کتاب کودک و نوجوان یک سرو شکل جدیدی پیدا کرده است. طبیعتاً نسل امروز با نسل قبل فرق‌هایی دارند. معتقدم کم‌کاری از سوی مولف و طراح و امثال آن نیست و بیشتر اشکال از سمت ما ناشرانی است که نمی‌توانیم تولید کنیم و اگر هم تولید کنیم باز توزیع خوبی مواجه نمی‌شویم. **بد نیست اینچا رجوع کنید به بخش پنجم صفحه کلاف.**

نادر قدیانی
مدیر انتشارات

ما جایی را کتاب‌فروشی می‌گوییم که ۹۰ درصد فضای آن کتاب‌فروشی باشد. نوشتن ابزار فروش یا اسباب‌بازی‌فروشی که بخشی از فضای خود را به کتاب‌های کودک اختصاص داده، کتاب‌فروش نیست و این شیوه برای دهه ۶۰ و قبل از انقلاب است. وقتی این شرایط را فراهم می‌کنی به جای این که طرف ترغیب شود به خرید کتاب، می‌آید تفریحش را می‌کند، سایر موارد مورد نیازش را هم تهیه می‌کند و می‌رود. مردم ما کجا راحت پول خرج می‌کنند؟ سوپرمارکت محله که می‌روند هر چه می‌خواهند می‌خرند. آن مغازه دار هم تمام اجناسش را با چک ۶ ماهه خریده و ممکن است برخی اجناسش مانند لبنیات، نقدی باشد ولی اغلب جنس‌هایش را ۶، ۸ یا ۹ ماهه چک داده و با پول مردم هم بازی می‌کند و ما می‌رویم نقد خرید می‌کنیم ولی در حوزه کتاب این‌طور نیست در نتیجه حوزه نشر، واقعا صبر ایوب و حوصله و آرامش می‌خواهد. البته با آمدن کتاب الکترونیک همه می‌گفتند کتاب کاغذی از دور خارج خواهد شد و اندکی هم تأثیر گذاشت اما در دهه اخیر می‌بینیم که همه دوباره روی آورده‌اند به کتاب‌های کاغذی و این نشان می‌دهد که کتاب کاغذی، بو، رنگ و دنیای خودش را دارد و دارای دنیای خاصی است اما باید کاغذ با قیمت مناسب به دست من ناشر برسد تا بتوانم با قیمت مناسب به دست مخاطب برسانم. من نگرانم اگر روند افزایشی قیمت کاغذ اصلاح نشود در نیمه دوم سال کتاب به راحتی یافت نشود.

گزارشی درباره برنامه کافه کتاب در شبکه امید

آدم‌های خوشبخت کتاب می‌خوانند و قهوه می‌نوشند

زهرا قربانی

در لحظه ورود به موقعیت فیلمبرداری در باغ کتاب، اولین ویژگی که نظرم را جلب می‌کند پشت صحنه نوجوان و تازه جوان برنامه «کافه کتاب» است. تهیه‌کننده و کارگردان این برنامه هر دو کنکوری هستند و بعد از پرس و جو متوجه می‌شوم یکی دوسالی است که در تولید برنامه‌های تلویزیونی و کلاس‌های مرتبط با این حوزه، تئوری و عملی آموزش دیده‌اند. کافه کتاب برنامه‌ای گفت‌وگومحور است که با هدف مطالبه‌گری در حوزه ادبیات نوجوان و معرفی نویسندگان ۱۳ تا ۱۹ سال ساخته شده است. این برنامه در چند بخش میزبان اهالی سرشناس حوزه کتاب از تصویرگران و ناشران تا نویسندگان مولفان کتاب نوجوان است. علاوه بر پرسش و پاسخ، این برنامه در ۱۵ دقیقه بخش‌های متنوع دیگری هم دارد. مثلاً معرفی و مصاحبه با نوجوانانی که قلم می‌زنند یا موفق به چاپ کتاب یا نوشتن در مطبوعات جدی شده‌اند که تیم تولید کافه کتاب این شناساندن همسالان موفق خود در حوزه ادبیات را رسالت خود می‌دانند. کافه کتاب در فصل نخست خود در ۱۳ قسمت قرار است تمام تلاشش را بکند که کاستی‌ها و بی‌توجهی‌های کتاب نوجوان را به گوش مخاطبان برساند. مباحث مهم و چرایی‌هایی که ذهن خود بچه‌ها را هم درگیر کرده است؛ مثل این که چرا نویسندگان شناختی روی ادبیات و موضوعات مورد علاقه نوجوان ندارند یا چرا به کتاب‌های مصور و کمیک بوک‌ها توجه ویژه‌ای نمی‌شود. از نظر سازندگان کافه کتاب تنها کسانی که این مسائل را بهتر از بقیه متوجه می‌شوند خود نوجوان‌ها هستند پس بهتر بود خودشان هم برنامه‌ای با این عنوان بسازند و از مسوولان نسبت به ادبیات مستقل نوجوان مطالبه کنند. کافه کتاب به تهیه‌کنندگی امیررضا افتخاری و کارگردانی حسین رضا بیان‌وندی با اجرای محمدرضا محمدی و فاطمه محمد فر به زودی روی آنتن شبکه امید می‌رود.

کتاب به وقت کرونا

یار مهربان دوران دبستانمان خیلی وقت است که اوضاع نابسامانی دارد و روز به روز کتاب‌های قفسه خانه ما به لوازم تزئینی شبیه‌تر می‌شوند. علاوه بر مشکل کتابخوانی این روزها وضع نشر کتاب هم احوال خوبی ندارد. از قیمت کاغذ گرفته تا شرایط نامطلوب توزیع در کرونا و هزاران مشکل دیگر. گفتیم در کنار نکاتی که درباره شرایط مطالعه کتاب در میان نوجوانان دارد اطلاعاتی هم از چند انتشارات که فعالیت جدی در حوزه نوجوان دارند بگیریم.

انتشارات	اوضاع نشر در سال ۹۹	وضعیت استقبال نوجوان‌ها	سلیقه نوجوان‌ها	وضعیت فروش در ایام کرونا	پرفروش‌ترین کتاب
سروش	پنج عنوان کتاب جدید در حوزه نوجوان به چاپ رسانده‌اند	می‌گویند بازخورد‌های نسبتاً خوبی از ارتباطات تلفنی و ایمیل‌ها و پیام‌های مخاطبان داشتند	رمان‌های چند جلدی مثل رمان‌های کلاسیک	معتقدند نبود نمایشگاه کتاب به اکثر انتشارات‌ها صدمه زد. این روزها شرایطی سختی بر فروش کتاب حاکم است اما معتقدیم اگر آثار خوبی تولید بشود؛ مطمئناً مشتریان و علاقه‌مندان خودش را پیدا میکند	آمار رسمی ای مبنی بر اینکه کدام کتابشان در بین نوجوانان پر طرفدار است ندارند
قدیانی	۲۷۰ عنوان جدید کردند که ۴۳ عنوان آن برای رده سنی نوجوان بوده است	می‌گویند با توجه به این که نوجوانان امروز به منابع اطلاعاتی گسترده دسترسی دارند؛ نوع برخوردشان با کتاب فرق کرده. گرچه هنوز کتاب خوان‌های زیادی بینشان هست.	رمان، کتاب داستانی تک جلدی، کتاب‌های علمی و طنز	می‌گویند در سال ۹۹ با توجه به تعطیلی مدارس و اعمال محدودیت‌های کرونایی در سطح کشور فروش کتاب به نسبت خوب بوده و با وجود نمایشگاه مجازی در بهمن سال قبل، تا حدودی خلا نمایشگاه کتاب جبران شده است	کتاب تن تن و سندیاد (اثر محمد میرکیانی)
امیر کبیر	دفتر شکوفه که بخش کودک و نوجوان این انتشارات را بر عهده دارد می‌گوید در اجرای برنامه اصلی خود در حوزه نوجوان نا کام مانده است.	می‌گویند نوجوان‌ها به اقتضای سن حساس و رو به رشدی که دارند تشنگی بالاتری نسبت به کودکان در مصرف محتوای فکری و مطالعاتی دارند	معمایی، آموزش مهارت و همچنین کتاب‌هایی که به معرفی الگوی‌های موفق می‌پردازد	می‌گویند به یک دلیل تأثیر کرونا بر فضای نشر مضاعف شد. رکود فضای کسب و کار خانواده ایرانی که در کنار گرانی، کتاب را از اولویت خانواده ایرانی خارج کرده است. معتقدند نمایشگاه مجازی به هیچ وجه نتوانست خلا نمایشگاه کتاب را پر کند	مجموعه هشت جلدی «قصه‌های خوب برای بچه‌های خوب» اثر زنده‌یاد مهدی آذریزی
مدرسره	۱۲۷ عنوان جدید کتاب منتشر کرده که تعداد زیادی از آنها برای نوجوان یا درباره نوجوان است. ضمناً ۳۵ عنوان کتاب صوتی نیز منتشر کرده‌اند	معتقدند نوجوان‌ها جزو اقشار کتاب‌خوان جامعه هستند اما امروز حتی ظاهر کتاب هم باید جذاب باشد و گرنه مخاطب استقبالی نمی‌کند	می‌گویند متأسفانه خیلی از کتاب‌های پرفروش نوجوان، ترجمه‌هایی است که تولید بنگاه‌های اقتصادی و فکری است. اما از دانشنامه‌ها و کتب تاریخی هم استقبال می‌کنند	می‌گویند با شرایط بسیار دشواری روبه‌رو بوده‌اند. از بالا رفتن قیمت کاغذ و هزینه‌های چاپ و تورم اقتصادی و مهم‌تر از همه شرایط حاکم بر جهان بابت بیماری کرونا. از طرفی چون مراکز آموزشی غیرحضوری شده‌اند؛ این مساله تأثیر مستقیم بر معرفی و فروش کتاب‌های انتشارات مدرسه داشته است و نبود نمایشگاه کتاب هم این مساله را تشدید کرده است.	سه عنوان کتاب «کشتی سیراف»، «لطیفه‌های زیر خاکی» و «سیمرغ»

امیرحسین
علی نیافر